

LOV

om

Sundhedscommissioner og om Foranstaltninger i Anledning af epidemiske og smitsomme Sygdomme.

Stockholms Slot den 16de Mai 1860.

Christiania.
Trykt hos Chr. Grøndahl.

Ni Carl, af Guds Raade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Wendes;

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Stor-
things Beslutning af 28de April dette Aar saalydende:

Første Capitel.

Om Sundhedscommissioner.

§ 1.

I enhver Kjøbstad skal der være en Sundhedscommission, bestaaende af vedkommende Embedsløge eller en anden af Medicinalbestyrelsen dertil antaget Læge som Ordfører, Byens Magistrat eller, hvor denne bestaaer af flere Personer, det Medlem, som af Kongen dertil opnævnes, Byens Ingenieur, hvor en saadan Bestillingsmand findes, samt tre andre Medlemmer, valgte i Møde af Formænd og Repræsentanter. De valgte Medlemmers Functionstid er fire Aar, hvorefter de kunne undslaae sig for Gjenvalg i saa lang Tid, som de have været i Ombudet. Naar Magistraten ikke boer i Kjøbstaden, kan Kongen i dennes Sted bestikke en anden Mand til Medlem af Sundhedscommissionen.

§ 2.

De i § 1 givne Bestemmelser gjælde ogsaa for Ladesteder, som have særskilt For-
mandskab.

§ 3.

Commissionen skal have sin Dymærksomhed henvendt paa Stedets Sundhedsforhold, og hvad derpaa kan have Indflydelse, saasom: Reenlighed, skadeligt stillestaaende Vand's Afledning, Vandhuses, Urinsteders og Gjødselbingers Indretning og Rensning, Dylæggelse af Gjødsel eller andre Gjenstande, som f. Ex. Been eller Klude, der kunne indvirke skade-

ligt paa Sundhedstilstanden, Drikkevandets Beskaffenhed, skadelige Næringsmidlers Forhandling, Boliger, som ved Mangel paa Lys eller Luft, ved Fugtighed, Ureenlighed eller Dversfyldning med Beboere have viist sig at være bestemt skadelige for Sundheden. Sundhedscommissionen har fremdeles at paasee, at tilstrækkelig Luftvexling finder Sted i Huusrum, hvori et større Antal Mennesker stadigen eller jevnlig samles, som Kirker, Skole-, Rets- og Auctionslocaler, Theatre, Dandschuse o. d., samt at ingen Næringsvei drives med større Fare for den almindelige Sundhedstilstand, end der nødvendig flyder af Bedriftens eget Væsen. Indseende med Stedets Begravelsesplads hører ligeledes under Sundhedscommissionen.

§ 4.

Det er Sundhedscommissionens Pligt at gjøre Forslag til almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Communen.

Commissionen henvender sig i denne Henseende med sine Forslag til Communebestyrelsen, og forholder sig med disse Sagers Behandling og Beslutninger i samme overensstemmende med Formandskabslovens almindelige Forskrifter, dog at til Beslutningernes Gyldighed udfordres kongelig Approbation.

§ 5.

Sundhedspolitiets Overholdelse paa ethvert Sted henhører under Sundhedscommissionen, hvis Bestemmelser det almindelige Politi har at paasee efterkommede. Dette paaligger det derhos at henvende sig til Sundhedscommissionen med Meddelelser og Foreskillinger betræffende Gjenstande vedkommende Sundhedsvæsenet.

§ 6.

Medmindre Eierens eller Beboerens Samtykke forud har været indhentet, maa ingen Sundhedsvæsenet vedkommende Undersøgelse i privat Bolig eller paa privat Grund finde Sted uden i Kraft af en af Sundhedscommissionen derom fattet og vedkommende Private meddeelt Beslutning.

§ 7.

Sundhedscommissionens lovmedholdigt fattede Beslutninger kunne alene af vedkommende Regjeringsdepartement eller i fornødent Fald af Kongen ophæves eller forandres.

§ 8.

I ethvert Formandskabsdistrict paa Landet skal der være en Sundhedscommission, bestaaende af vedkommende Embedslæge eller en anden af Medicinalbestyrelsen dertil antaget Læge som Drdsfører, og enten den hele Communerepræsentation eller saa mange af dens Medlemmer, som samme ved Commissionens Drettelse og senere efter hvert nyt almindeligt Valg af Formænd og Repræsentanter dertil udvælger.

§ 9.

I de Districter, hvori Sundhedscommissioner ifølge Loven af 5te August 1857 allerede ere indrettede, overtage disse tillige Sundhedscommissionernes almindelige Hverv overensstemmende med nærværende Lov.

§ 10.

Møder i Sundhedscommissionerne paa Landet, i hvis Forhandlinger ogsaa vedkommende Foged har Ret til, dog uden Stemmeret, at deeltage, afholdes saavidt muligt paa samme Dag og samme Sted, hvorpaa Communerrepræsentationen sammentræder. Det paaligger derfor Formandskabets Ordfører at meddele Sundhedscommissionens Ordfører betimelig Underretning om ethvert Repræsentantmødes Berammelse. Amtmanden kan iøvrigt gennem Ordføreren erholde Møde berammet, naar han finder det fornødent.

§ 11.

Sundhedscommissionerne paa Landet skulle have deres Opmærksomhed henvendt paa, hvad der kan tjene til Sundhedstilstandens Fremme og Hjernelse af de Omstændigheder, som især befordre Udvikling af Sygelighed og Udbredelse af Sygdom. Forsaavidt der herunder skulde opstaae Spørgsmaal om Udfærdigelse af almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Kommunen, bliver med disses Istandbringelse at forholde paa samme Maade, som i lignende Henseende bestemt i § 4.

§ 12.

Udgifter til Protocoller og Skrivematerialier samt i fornødent Fald til Locale og Budsendelse afholdes af vedkommende By- eller Formandskabs-Communer. Den Diæt-godtgjørelse, der maatte tilkomme Commissionens Ordfører, og som er den for Læger i Almindelighed bestemte, ligesom den særskilte Godtgjørelse, som af Kongen maatte tilstaaes en Læge, der ikke i Kraft af Embede indtræder som Ordfører i Sundhedscommissionen, udredes af Statskassen.

§ 13.

Med Hensyn til Udeblivelse fra Commissionernes Møder forholdes i Kjøbstæderne efter de i Lov om Formandskaber dersteds af 14de Januar 1837 §§ 15 og 43, og i Landdistricterne efter de i Lov om Formandskaber paa Landet af samme Dato §§ 18 og 58 givne Regler, dog saaledes at Forfaldets Paakjendelse og Muldens Dictering skeer af Commissionen.

Andet Capitel.

Angaaende særegne Foranstaltninger imod epidemiske og smitsomme Sygdomme.

§ 14.

Naar nogen Huusbonde eller Huusfader inden sin Kreds bemærker, at en Sygdom udbreder sig til flere og derhos viser sig at være af en ondartet Beskaffenhed, har han derom at gjøre Anmeldelse til Ordføreren i Stedets Sundhedscommission eller til nogen af dennes Medlemmer, eller til nogen ved Politiet eller Fattigvæsenet ansat Embeds- eller Bestillingsmand, fra hvem Meddelelse derom skeer til Sundhedscommissionens Ordfører, eller, saafremt derved vilde forvolbes et altfor stort Tab af Tid, til en nærmere boende Læge. Den Læge, der saaledes modtager Anmeldelsen, har snarest muligt at undersøge Forholdet, meddele de fornødne foreløbige Forskrifter, og, forsaavidt han ikke er Ordfører

i Stedets Sundhedscommission, desangaaende at afgive Meddelelse til denne. Er Districtets Embedslæge ikke selv Ordfører i vedkommende Commission, erhoder han fra denne Indberetning om det Indtrufne og Foranstaltede.

§ 15.

Ved en farlig epidemisk eller smitsom Sygdoms Udbrud eller Nærmelse har Sundhedscommissionen paa ethvert Sted at anordne og foranstalte, hvad Sygdommens Bestrafning paakræver. Foraaavidt der til Sværksættelse heraf kræves Pengemidler, har Commissionen derom snarest muligt at gjøre Indstilling, i Landdistricterne til Amtmanden og i Kjøbstæderne samt de Ladesteder, der have særskilt Communebestyrelse, til Stedets Magistrat og Formandskab. Omkostninger ved deslige Foranstaltninger, med Undtagelse af Sydsogdgjørelse til vedkommende Læger, samt til Embeds- og Bestillingsmænd, hvilken fremdeles som hidtil udredes af Statskassen, falde i Kjøbstæderne og sidstnævnte Ladesteder disse særskilte Communer, men i Landdistricterne Amtskommunen tillast. Dog kan Kongen efter Omstændighederne overføre de med overordentlig Lægehjælp forbundne Omkostninger heelt eller tilbeels paa Statskassen. Omkostninger, der flyde af Foranstaltninger, som en Landdistrictskommune imod Amtmandens Villie maatte beslutte, falde alene denne Commune tillast.

§ 16.

Sundhedscommissionen er under saadanne Omstændigheder berettiget til at inndele Districtet i Afdelinger, og for enhver af disse at bestikke en eller flere Opnysmænd, der have at udføre det dem givne Hverv efter en af Commissionen udfærdiget Forskrift.

§ 17.

Griber ondartet Sygdom videre om sig, kan overordentlig Lægehjælp for de angrebne Steder antages, hvorom Indberetning strax bør skee til Medicinalbestyrelsen. Ligeledes kunne midlertidige Sygehuse oprettes, angaaende hvis Virksomhed stadige Indberetninger bør skee til Medicinalbestyrelsen efter sammes nærmere Bestemmelse.

§ 18.

Kan bekvemt Locale til saadant Sygehuus ikke erholdes ved Dverenskønst, kan det efter Sundhedscommissionens Bestemmelse forlanges afftaet imod Erstatning efter lovligt Skjon.

§ 19.

Enhver civil Embedslæge er forpligtet til, om det forlanges, mod en i Mangel af mindelig Dverenskønst af Medicinalbestyrelsen fastsat Godtgjørelse at overtage Lægetilsynet ved et midlertidigt Sygehuus, der findes inden hans District.

§ 20.

Under mere udbredte ondartede epidemiske og smitsomme Sygdomme skal enhver Læge, som har deraf angrebne Personer under Behandling, derom gjøre Indberetning til vedkommende Sundhedscommission. Denne afgiver gjennem den civile Embedslæge og

Overøvrigheden stadigen Beretning om Sygdommen og dens Gang til Medicinalbestyrelsen efter en af samme udfærdiget Instrux.

§ 21.

Personer, der lide af ondartede Sygdomme, hvis videre Udbredelse ved Smitte kan være at befrygte, skulde være forpligtede til, naar Sundhedscommissionen eller Øvrigheden paastaar det, at lade sig behandle paa et Sygehuus, saafremt de ikke uden Dphold kunne skaffe sig en efter Lægens Formening betryggende Pleie i Hjemmet eller en anden privat Bolig.

§ 22.

Betalingen for Underholdning og Behandling i midlertidigen oprettede Sygehuse, forsaavidt angaaer Personer, der have Evne til selv at bære Udgifterne ved deres Guur, bestemmes for By- og Ladesteds-Communernes Vedkommende af Communebestyrelsen, men for Landdistricternes Vedkommende af Amtsformandskabet eller, naar dets Beslutning ikke kan indhentes, af Amtmanden.

§ 23.

Læger have paa Reiser, foranledigede ved de heromhandlede Sygdomme, den sædvanlige Godtgjørelse for Skyds og Diæt, uden at det desformedelst er dem formeent at modtage Honorar af de under Reisen behandlede Syge, som dertil have Evne.

§ 24.

I Henseende til Gangklæder, Sengklæder og deslige, der have været benyttede af Personer, som have lidt eller ere døde af nogen epidemisk og smitsom Sygdom, ligesom ogsaa i Henseende til Bærelser eller Rum, hvori saadanne Personer have henligget, bestemmer Sundhedscommissionen, hvorvidt og i saa Fald hvorledes hine Gjenstande skulde renses, forinden de benyttes til andet Brug.

§ 25.

Ligeledes skulde Begravelser under herstkende Epidemier indrettes overeensstemmende med Sundhedscommissionens Forskrifter paa saadan Maade, at ingen Anledning derved gives til Sygdommens Udbredelse. Saaledes bør Sørgestuer og Liigsfølge forbydes, Begravelsen foregaae, saasnart Visshed for Døden haves, og Ligene lægges i indvendig tjærede Kister, der nedsenkes om muligt fire Alen under Jorden.

Tredie Capitel.

Almindelige Bestemmelser.

§ 26.

De Forskrifter, som i Kraft af denne Lov gives af Communebestyrelser med kongelig Approbation eller af Sundhedscommissioner, skulde paa behørig Maade kundgjøres i vedkommende By eller District, og blive Overtrædelser deraf saavel som af den i § 14 indeholdte Bestemmelse at straffe med Bøder samt i Mangel af disses Vedtagelse efter Forelæggelse at paatale ved Politiret.

§ 27.

Den i §§ 1 og 2 anordnede Commission overtager tillige den ved Lov om Kvarantainevesenet af 12te Juli 1848 § 1 anordnede Kvarantainecommissionens Forretninger, dog at en Toldofficiant og en Søkyndig efter Kongens Bestemmelse tilforordnes Commissionen for deri at tage Sæde ved Kvarantainesagers Behandling. Nærværende Lov er forøvrigt ikke anvendelig, naar Sundhedscommissionen saaledes forretter som Kvarantainecommission, hvorimod de om Kvarantainevesenet givne Bestemmelser isaaftald af den blive at besejle.

§ 28.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar næste Aar, fra hvilken Tid de i Forordning af 17de April 1782 (jevnsfør Forordning af 5te September 1794 § 2), Placat af 3die Juni 1791 samt i Placat af 27de Mai 1808 og Forordning af 3die April 1810, med Undtagelse af hvad der gjælder Vaccinationsvesenet, indeholdte Bestemmelser skulle være ophævede.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov.

Givet paa Stockholms Slot den 16de Mai 1860.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

C A R L.

G. Sibbern.

Skjelderup.